

11a. HET NATUURLIJKE VOLK VAN ISRAËL TEMIDDEN VAN DE ANDERE HEIDENSE VOLKEN - deel 1

1. DE VERVULLING VAN DE BELOFTEN IN HET OUDE TESTAMENT.

a. De onvoorwaardelijke belofte aan Abraham (die geen Jood was). In zijn ‘Zaad’ (niet meervoud: nageslacht, maar enkelvoud: de Messias, Jezus Christus)¹, zouden (mensen vanuit) alle volken op aarde die in Hem geloven (inclusief vanuit de Joden en de Moslims) gezegend worden²!

b. De onvoorwaardelijke belofte aan ‘het overblijfsel’ van Israël (de Joden die bleven geloven in de God die zich in de Bijbel heeft geopenbaard en de Messias bleven verwachten). “Een rijsje (namelijk Koning Jezus Christus) zou uit de afgekapte tronk van Isai (de vervallen koningshuis van Juda) voortkomen”³.

c. De beloften in het Oude Testament gaan enerzijds in vervulling in de terugkeer uit de ballingschap gedurende de oudtestamentische periode. Het teruggekeerde gelovige overblijfsel van Israël beschouwde zichzelf als de vertegenwoordiger van de twaalf stammen⁴.

d. De beloften in het Oude Testament gaan anderzijds in vervulling in de voortzetting van Gods oudtestamentische volk in Gods nieuwtestamentische volk gedurende de nieuwtestamentische periode (ook wel de Messiaanse tijdperk genoemd).

- *De vervulling in de voortzetting van het gelovige overblijfsel van Joden (Israël) in de nieuwtestamentische periode: de 12 apostelen⁵, de 120 discipelen⁶, de 3000⁷, de 5000⁸. “Jullie hebben met deze leer (onderwijzing) van jullie Jeruzalem vervuld”⁹. “En het Woord van God verbreidde zich en het aantal discipelen in Jeruzalem nam sterk toe; en een grote menigte priesters werd aan het geloof gehoorzaam”¹⁰. En “de Gemeente dan in heel Judea, Galilea en Samaria (bestaande uit Joden, half-Joden en niet-Joden) ... nam in aantal toe”¹¹. “Zo (op deze wijze) zal heel Israël (dat deel waarover geen verharding is gekomen) zalig worden”¹²!*
- *De vervulling in de uitbreiding (vergroting) van Gods volk (Israël) door de toevoeging van gelovige niet-Joden (heidenen) uit alle andere volken. Zie voetnoot¹³.*
- *De nieuwtestamentische vervulling van de oudtestamentische profetieën en typologieën is in een veel hogere zin dan wat de oudtestamentische lezer kon verwachten¹⁴! Alle beloften van God aan de oudtestamentische Gemeente (ekklésia) worden voortgaande vervuld in de nieuwtestamentische Gemeente (ekklésia). “De gebaande weg voor de rest (overblijfsel) van Gods volk (uit de ballingschap in Assyrië evenals de gebaande weg voor Israël uit Egypte)¹⁵” is Jezus Christus zelf, ‘de Wortel van Isai’¹⁶!*

Dus, Israël (Gods uitverkoren en gelovige overblijfsel) in de oudtestamentische periode werd niet beëindigd en ook niet vervangen (verplaatst), maar werd voortgezet op een hoger vlak (waarin de schaduwen werkelijkheden werden en de profetieën vervuld werden) en werd uitgebreid (vergroot) (om het uitverkoren en gelovige overblijfsel vanuit de niet-Joodse/heidense volken erbij te betrekken)¹⁷.

2. VOORBEELDEN VAN ZOGENAAMDE ‘ONVERVULDE BELOFTEN’ AAN ISRAËL.

(1) De zogenaamde onvervulde belofte dat God Israël niet gaat prijsgeven, maar volledig gaat genezen (de verre toekomst theorie).

¹ Galaten 3:16

² Genesis 12:3; Genesis 22:18

³ Jesaja 9:1-5

⁴ Ezra 6:17; zie Lukas 2:36

⁵ Handelingen 1:2

⁶ Handelingen 1:15

⁷ Handelingen 2:41

⁸ Handelingen 4:4

⁹ Handelingen 5:28

¹⁰ Handelingen 6:7

¹¹ Handelingen 9:31

¹² Romeinen 11:25

¹³ Handelingen 11:20-25; Handelingen 13:46-49; Handelingen 14:21,27; Handelingen 15:7-9,14-19; Handelingen 16:31-32; Handelingen 17:12; Handelingen 18:9-11; Handelingen 19:10,17-19; Handelingen 21:19-20; Handelingen 22:21; Handelingen 23:11; Handelingen 24:5; Handelingen 26:17-18; Handelingen 28:28; Romeinen 10:12-13; Romeinen 11:13,17-32; 1 Korintiërs 12:13; 2 Korintiërs 6:16; Galaten 3:14,28; Galaten 6:13-16; Efeziërs 2:1-22; Efeziërs 3:2-6; Efeziërs 4:3-4; Kolossenzen 3:10-11; 1 Tessalonicenzen 2:14-16; Openbaring 21:10-14

¹⁴ Matteüs 8:11; Romeinen 9:25-32; Efeziërs 3:2-6; 1 Petrus 2:9-10

¹⁵ Jesaja 11:16

¹⁶ Jesaja 16:10,12; zie Johannes 14:6

¹⁷ 1 Korintiërs 12:13

Hosea 11:8-11.

11:8 “Hoe zou Ik u, Efraïm (*het noordelijke koninkrijk van Israël*) prijsgeven/uitleveren (*aan het koninkrijk van Assyrië*), Hoe zou Ik u behandelen als Adama, Zeboïm, Sodom en Gomorra (*steden die God in zijn toorn/verbolgenheid omgekeerd heeft*)¹⁸. “Mijn hart keert zich in mij om, al mijn medelijden is opgewekt.”

11:9 “Ik zal mijn brandende toorn niet ten uitvoer brengen, Ik zal niet (*wederom*) terugkeren om Efraïm te gronde te richten. Want Ik ben God, en geen mens, de Heilige in uw midden.” Gods ‘berouw’ is de verandering van zijn houding en verandering van de uitvoering van zijn handelingen¹⁹. *Terwijl mensen wraak plegen tot het bittere einde, is God heilig, rechtvaardig, medelijdend en barmhartig ook wanneer Hij straft! Gods heilige en rechtvaardige toorn gaat nooit zijn medelijden en barmhartigheid te boven*²⁰! *Gods ‘heiligheid’ is zijn volmaakte deugden en goddelijkheid; en zijn gerechtigheid is zijn volmaakte handelingen die respect, ontzag en aanbidding afdwingt*²¹. *“In grimmigheid zal Ik niet komen.” Gods vernietigende toorn komt uit een hart vol medelijden (invoelen). Dat God boven alles medelijden toont aan ‘een overblijfsel’ uit Israël, hen doet terugkeren uit de ballingschap en hen behoudt, is een wonder van Gods genade! Het volk van Israël had geen recht om behouden te worden! En God heeft geen verplichting zelfs één mens te behouden!*

11:10 “Zij (*de gelovigen, het overblijfsel uit Israël*) zullen achter de HEERE aangaan; Ja, Hij zal brullen als een leeuw (*dat wil zeggen, zijn majesteit tonen*) en de kinderen zullen bevend (*sidderend van ontzag*) komen van de kant van de zee (*het westen*).”

11:11 “Zij zullen bevende (*aansnellende*) komen als een vogel uit Egypte (*het zuiden*), als een duif uit het land Assyrië (*het oosten*). Dan doe Ik hen wonen in hun huizen, spreekt de HEERE.” Zij zullen terugkeren uit de ballingschap en weer in hun oude erfgoed wonen.

Hosea 11:8-11 is geen profetie over Israël in de verre toekomst van de nieuwtestamentische periode, maar een profetie van de profeet Hosea (754-714 v.C.) over de terugkeer uit de ballingschap van een uitverkoren gelovige overblijfsel (vanaf 538 v.C.) uit de tien stammen van het noordelijke koninkrijk van Israël en de twee stammen van het zuidelijke koninkrijk van Juda die al gedurende de oudtestamentische periode in vervulling is gegaan.

In eschatologische zin²² wijst deze profetie vooruit naar de terugkeer van de gelovigen uit de heidense volken gedurende de nieuwtestamentische periode.

Hosea 14:2-10.

14:2 “Bekeer u, Israël, tot de HEERE, uw God, want u bent gestruikeld door uw ongerechtigheid.”

14:3 “... Neem alle ongerechtigheden weg, neem het goede aan. Dan zullen wij de offers van onze lippen nakomen.” (*Omdat de HEERE de gebeden van berouw en bekering en hun pleitten voor vergeving van de gelovige overblijfsel van Israël gehoord heeft, zou de HEERE haar niet langer veroordelen en straffen.*)

14:4 (*Het gelovige overblijfsel van Israël zal zeggen:*) “Assyrië zal ons niet verlossen, op paarden zullen wij niet rijden. Wij zullen nooit meer zeggen: ‘U bent onze god’ tegen het werk van onze handen (*afgoden*). Bij U immers vindt een wees (*een beeld voor het gelovige overblijfsel*) ontferming.”

14:5 (*Het antwoord van de HEERE op hun terugkeer (verootmoediging en bekering) is:*) “Ik zal hun afkerigheid (terugvallen) genezen, Ik zal hen vrijwillig liefhebben, (*volkomen uit genade en zonder bewogen te worden door slachtoffers of materiële geschenken als in de ceremoniële wet*). Want mijn toorn heeft zich van hem afgewend.”

De oudtestamentische cultus (godsdiens) van offeranden zal (vanaf de eerste komst van Christus) vervuld en vervangen worden door een veel geestelijker dienst, namelijk, de aanbidding van God ‘in Geest en in waarheid’²³.

14:6 “Ik zal voor (*het gelovige overblijfsel van*) Israël zijn als de dauw. Hij zal in bloei staan als de lelie, wortel schieten als de (*ceders in de*) Libanon.” *In plaats van kinderloos te blijven, zal (het gelovige overblijfsel van) Israël weer wortels uitschieten in alle richtingen!*

14:7 “Zijn jonge loten zullen uitlopen, zodat zijn pracht zal zijn als die van de olijfboom en hij zal een geur hebben als de (*ceders van*) Libanon.”

14:8 “Zij zullen opnieuw in zijn schaduw zitten, koren verbouwen en in bloei staan als de wijnstok die een roem/bekendheid heeft als de wijn van Libanon.” De teruggekeerde bannelingen (de uitverkoren gelovigen) zullen weer tot wonderlijke groei en bloei komen en een aantrekkelijk volk worden! De mensen zullen in vrede en rust leven.

14:9 “Efraïm, wat heb Ik nog met de afgoden (*en met ongelovige, ongehoorzame en afgoden dienende Israël*) te maken? Ik heb hem (*het gelovige overblijfsel van Israël*) verhoord en zal naar hem omzien. Ik zal zijn als een altijd groene cipres (*dennenboom*). Door Mij is bij u (*het gelovige overblijfsel van Israël*) vrucht te vinden.” *Geestelijke groei en vruchtbaarheid worden veroorzaakt door de HEERE zelf. De cipres is niet een fruitboom, maar eerder het symbool*

¹⁸ Deuteronomium 29:23

¹⁹ zie Jeremia 18:1-12

²⁰ Jakobus 2:13

²¹ Hebrëen 7:26-28

²² Eschatologisch = m.b.t. de eindtijd = m.b.t. de Messiaanse Rijk = de heilsgeschiedenis in de nieuwtestamentische periode vanaf de eerste komst van Jezus Christus tot de wederkomst van Christus. Zie bv. Jesaja 7:14 en de eschatologische vervulling in Mattheüs 1:21-23.

²³ Johannes 4:23-24

van de werkelijke boom van het leven, want hij blijft altijd groen! De liefde van de HEERE voor zijn (uitverkoren en gelovige) volk en de verlossing die daaruit voortvloeit zijn voor altijd onveranderlijk!

14:10 “Wie is zo wijs dat hij deze dingen begrijpt? En zo verstandig dat hij ze kent? De wegen van de HEERE zijn immers recht. De rechtvaardigen (*het geestelijke Israël*) zullen daarop wandelen, maar de overtreders (*het vleselijke Israël*) zullen erop struikelen²⁴.” *Wijze en verstandige mensen moeten letten op Gods woorden in deze profetie! De ‘wegen’ zijn Gods besluiten, Gods beschikkingen, Gods voorzienigheden dat de voortgang van de menselijke geschiedenis bepaalt, de regels waar volgens ieders welzijn en moeilijkheden wordt bepaald.*

Dit is geen profetie over de genezing van het gehele volk van Israël ten spijten van het ongeloof en de ongehoorzaamheid van vleselijk Israël in het verleden, maar een profetie over Gods ontferming en liefde voor geestelijk Israël, de gelovige overblijfsel in Israël die zich bekeert hebben! Hun land zal bloeien en zij zullen in rust in het land wonen.

(2) De zogenaamde onvervulde belofte dat Israël na “een periode van verlating” of “een tijd van benauwdheid” zou terugkeren naar het Beloofde Land, waar God zijn zogenaamde ‘afgebroken plan’ met Israël weer zou hervatten (de interval theorie).

Jesaja 54:4-8.

“Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten”. “De periode van verlating”²⁵ wordt door de bedelingenleer uitgelegd als “de periode tussen Israëls verwerping van de Messias bij zijn eerste komst en Israëls bekering tot de Messias ergens na de opname van de Gemeente in de toekomst bij zijn wederkomst.

Jeremia 30:7-9.

“Het is een tijd van benauwdheid²⁶ voor Jakob, toch zal hij daaruit verlost worden.” Het wordt uitgelegd als een periode van verdrukking van Israël ergens voor de wederkomst van Christus. De tussenperiode (interval) wordt dus voorgesteld als gelijk aan de hele nieuwtestamentische periode van de Gemeente tot de opname van de Gemeente (de zgn. 6de bedeling van de bedelingenleer)! *In deze hervatting van Gods afgebroken plan met Israël zouden alle zogenaamde onvervulde profetieën in het Oude Testament letterlijk in vervulling moeten gaan!*

Maar vele beloften in het Oude Testament zijn al duidelijk in vervulling gegaan:

- *de terugkeer van Israël uit de ballingschap naar Babylon*²⁷
- *de eerste komst van Christus*²⁸
- *de uitstorting van de Heilige Geest*²⁹
- *het tot stand komen van de Gemeente in de nieuwtestamentische periode*³⁰, dat wil zeggen, de voortzetting van Gods volk (uitverkoren gelovig Israël) in het Nieuwe Testament! Alle beloften van God aan zijn volk in de oudtestamentische periode zijn bedoeld voor Gods volk in de nieuwtestamentische periode (voor alle Joden én alle niet-Joden die in Jezus Christus geloven)³¹! Voor Joden en niet-Joden die niet in Jezus Christus geloven is er geen “ja” en “amen” (in Jezus Christus). *De Gemeente (bestaande uit Joden die in Christus geloven en heidenen / niet-Joden die in Christus geloven) is “het (ware) Israël van God”*³².

(3) De zogenaamde onvervulde belofte dat de doodsbeenderen van Israël tot leven gewekt zullen worden.

Ezechiël 37:1-14.

De bedelingenleer gelooft dat deze profetie verwijst naar de toekomstige herrijzenis van Israël als Gods uitverkoren volk.

*Maar de symbolische opwekking van de doodsbeenderen*³³ is een symbolische verwijzing naar de terugkeer van Israël uit de ballingschap *die gevolgd wordt door de uitstorting van de Heilige Geest (36:25-28)! Dit is dus geen profetie over een toekomstige herrijzenis van het natuurlijke volk van Israël, maar een profetie over de terugkeer uit de ballingschap naar het land van Israël (37:12), die al plaatsgevonden heeft vóór de uitstorting van de Heilige Geest (37:14)!*

(4) De zogenaamde onvervulde belofte dat het volk van Israël het Beloofde Land in Kanaän zou bezitten.

²⁴ zie Lukas 2:34

²⁵ Jesaja 54:4-8

²⁶ Jeremia 30:7-9

²⁷ Ezra hoofdstuk 2; Jeremia 23:7-8; Jeremia 30:1-3; Jeremia 31:8-12

²⁸ Jesaja 7:14; Jesaja 9:5-6; Jesaja 52:13-53:12 en meer dan 80 andere profetieën met betrekking tot de eerste komst van Jezus Christus) zie www.deltacursus.nl studie 16.

²⁹ Ezechiël 36:25-28

³⁰ Jesaja 60-62

³¹ 2 Korintiërs 1:20

³² Galaten 6:14-16, zie Romeinen 9:6

³³ Vergelijk de symbolische hemelvaart van Jezus Christus in 2 Korintiërs 2:14-16; Efeziërs 4:8-10; Kolossenzen 2:15; 1 Petrus 3:18-22 en Openbaring 12:5.

Genesis 15:18-21. God beloofde aan Abraham dat zijn nakomelingen het Beloofde Land zou bezitten vanaf de rivier van Egypte tot aan de rivier de Eufraat³⁴.

*Maar deze belofte in Genesis 15:18-21 werd al letterlijk vervuld toen David en Salomo koningen waren*³⁵!

De profetie wordt uiteindelijk/eschatologisch vervuld bij de wederkomst van Christus wanneer alle gelovigen in Christus als nageslacht van de gelovige Abraham niet alleen het Beloofde Land, maar 'de hele wereld' zullen bezitten³⁶, dat wil zeggen, op de nieuwe aarde³⁷ zullen wonen!

Ezechiël 47-48. De bedelingenleer gelooft dat het land van Israël gedurende de zgn. duizendjarige vrede in 12 parallelle stukken verdeeld zou worden met aparte gebieden voor de Joodse koning, voor het Joodse Jeruzalem en voor de Joodse tempel.

Maar Ezechiël hoofdstukken 40-48 is een profetie over de nieuwe tempel, de nieuwe stad en het nieuwe land van Israël. Ezechiël profeteert over de finale heerlijke tijd waarin het Koninkrijk van God zijn vervulling vindt in het nieuwe Israël. Gods heerlijkheid is niet alleen verheven boven de aarde, maar daalt ook neer in vormen van nieuw leven op de aarde. Wanneer God zijn leven meedeelt aan de innerlijke mens, dan *vindt het uitdrukking in uiterlijke vormen die volkomen overkomen met de innerlijke werkelijkheid*. 'Het (symbolische) meten' van de verschillende onderdelen van de nieuwe tempel (42:20) wijst naar *het onderscheid en de afscheiding van het toekomstige heilige (en gelovige) volk van het vroegere onheilige (ongelovige) mensen. Dit is een oudtestamentische (schaduwachtige of symbolische) profetie met een eschatologische vervulling; een profetie over de werkelijkheid van het hemelse Jeruzalem (de Gemeente) op de tegenwoordige aarde en over het nieuwe Jeruzalem op de toekomstige nieuwe aarde, zoals in Openbaring 21-22*. Let bijvoorbeeld op de overeenkomst tussen Openbaring 22:1-2 met de woorden in Ezechiël 47:12. "Langs de oever van de beek zullen aan deze kanten aan de andere kant allerlei vruchtbomen opkomen, waarvan het blad niet zal verwelken en waarvan de vrucht niet zal opraken Elke maand zullen ze nieuwe vruchten voortbrengen, want het water ervoor stroomt uit het heiligdom ... Het blad zal dienen tot genezing."

(5) De zogenaamde onvervulde belofte dat God de harten van mensen in Israël zou vernieuwen door een nog toekomstige uitstorting van de Heilige Geest.

Ezechiël 36:22-28; Joël 2:28.

De bedelingenleer legt dit uit, niet als een gebeurtenis voor alle gelovigen in alle volken dat tijdens Pinksteren in vervulling ging, maar als een gebeurtenis *alleen voor het volk van Israël* in de eindtijd.

Maar deze belofte werd in het heldere licht van de nieuwtestamentische openbaring al een werkelijkheid op de Pinksterdag aan het begin van de nieuwtestamentische periode³⁸ toen "ook wij (Joden als Paulus) wedergeboren en vernieuwd werden door de Heilige Geest"³⁹! *Deze belofte van de uitstorting van de Heilige Geest kon pas een werkelijkheid worden nadat Jezus Christus zijn verlossingswerk voltooid had – dat wil zeggen, na zijn kruisiging, opstanding uit de dood, hemelvaart en troonsbestijging*⁴⁰!

*Jezus zei heel duidelijk dat de Heilige Geest "niet lang na deze dagen" uitgestort zou worden, dus, aan het begin van de nieuwtestamentische periode: (i) over Gods oudtestamentische volk Israël (alleen de gelovigen in Israël) (Handelingen 2) en (ii) even later over de gelovigen onder de half-Joden (Samaritanen) (Handelingen 8) en (iii) nog even later over de gelovigen onder de niet-Joden (de heidenen) (Handelingen 10-11*⁴¹), precies zoals Handelingen 1:5,8 ook voorspeld heeft!

(6) De zogenaamde onvervulde belofte dat God het nieuwe verbond alleen met 'het huis van Israël' zou sluiten.

Jeremia 31:31-34.

De bedelingenleer gelooft dat dit verbond alleen met het natuurlijke volk van Israël gesloten zou worden⁴².

Maar deze belofte werd heel duidelijk uitgelegd in de nieuwtestamentische openbaring⁴³. "Het nieuwe verbond" wordt niet in een verre toekomst pas een werkelijkheid, maar is al een werkelijkheid geworden bij de eerste komst van Jezus

³⁴ Genesis 15:18-21

³⁵ 1 Koningen 4:21

³⁶ Romeinen 4:13

³⁷ 2 Petrus 3:13

³⁸ Handelingen 2:16-18

³⁹ Handelingen 15:7-9; Titus 3:3-9

⁴⁰ Johannes 7:37-39

⁴¹ 1 Korintiërs 12:13; Efeziërs 1:13

⁴² Jeremia 31:31-34

⁴³ Hebreeën 8:6-13

Christus! Jezus Christus heeft “het eerste verbond”⁴⁴ vervuld⁴⁵, opgeheven (uitgewist)⁴⁶ en afgeschaft (tenietgedaan)⁴⁷. “Het nieuwe verbond” werd met het bloed (kruisiging) van Jezus Christus ingesteld⁴⁸ en niet pas in de eindtijd met het natuurlijke volk van Israël!

⁴⁴ in het boek van Hebrëen slaat het eerste verbond op “de wet” die aan het genadeverbond toegevoegd werd in de tijd van Mozes

⁴⁵ Matteüs 5:17

⁴⁶ Kolossenzen 2:14;

⁴⁷ Efeziërs 2:14-15;

⁴⁸ Markus 14:24

Ook zouden de gelovigen in de oudtestamentische periode alleen SAMEN MET de gelovigen uit de nieuwtestamentische periode de beloften ontvangen en volmaakt gemaakt worden⁴⁹!!! Conclusie: Gods (uitverkoren, gelovig) volk (Israël) in het Oude Testament wordt niet beëindigd en ook niet vervangen, maar wordt voortgezet in Gods nieuwtestamentische (uitverkoren, gelovig) volk (de Gemeente) en uitgebreid om alle gelovigen in Jezus Christus van alle volken erbij te betrekken!

(7) De zogenaamde onvervulde belofte dat de historische koning David de koning van Israël zou zijn.

Jeremia 23:5-6; Jeremia 33:14-26.

Net als Gods verbond met de dag en nacht en de vaste orde van de hemel en de aarde niet verbroken kan worden, zo kan Gods nieuwe verbond met David niet verbroken worden⁵⁰. De bedelingenleer legt uit dat dit verbond met David gedurende het zogenaamde duizendjarige vrederijk ná de zogenaamde tweede terugkeer van Jezus zou plaatsvinden.

Maar, niet de historische koning David, **maar** Jezus Christus zelf is de ware Koning (uit het geslacht van David)⁵¹. Dit verbond is dezelfde als het genadeverbond waarin al de volken van de aarde in de Zaad (Hebreeuws: zera)(enkelvoud) (namelijk: Jezus Christus)⁵² gezegend worden⁵³! Het getal van gelovigen in Jezus Christus zal uiteindelijk zijn “een grote menigte die niemand kan tellen uit alle naties, stammen, volken en talen”⁵⁴ en niet alleen uit het natuurlijke volk van Israël!

(8) De zogenaamde onvervulde belofte dat de stad Jeruzalem en de tempel weer opgebouwd zouden worden.

Jesaja 54:11-13; Jeremia 30:18; Zacharia 14:10-11

De bedelingenleer gelooft dat er weer een tempel gebouwd zou worden in de periode van de grote verdrukking⁵⁵ en ook een tempel gebouwd zou worden gedurende het duizendjarige vrederijk⁵⁶.

Maar deze belofte werd letterlijk vervuld toen Jeruzalem en de tempel onder Ezra en Nehemia herbouwd werden⁵⁷.

De werkelijke eschatologische vervulling vind plaats vanaf de eerste komst van Christus als ‘het hemelse Jerusalem’⁵⁸ en ‘het tempel van God’⁵⁹ (beiden een symbool van de nieuwtestamentische Gemeente nu) opgebouwd worden!

De uiteindelijke vervulling zal plaatsvinden bij de wederkomst van Christus wanneer ‘het nieuwe Jeruzalem’ (een symbool van de Gemeente bij de wederkomst van Christus) vanuit de hemel op de nieuwe aarde zal neerdalen⁶⁰. Dit hemelse of nieuwe Jerusalem is geen letterlijke stad⁶¹. Ook komt er nooit meer een letterlijke tempelgebouw in dit Jeruzalem⁶²!

(9) De zogenaamde onvervulde belofte dat er in de toekomst weer een nieuwe tempel gebouwd zou worden en dat er weer dierenoffers gebracht zouden worden.

Ezechiël 40-48

De bedelingenleer zegt dat deze profetie slaat op de tempel die tijdens het duizendjarige vrederijk gebouwd zou worden en dat er weer dierenofferanden als herinneringsofferanden gebracht zouden worden.

‘Maar het meten van de verschillende onderdelen van deze tempel’ (42:20) duiden niet op letterlijke afmetingen, Zij duiden op het onderscheid en de afscheiding van het toekomstige heilige (reine, gelovige) van het vroegere onheilige (onreine, ongelovige)⁶³.

Na de vernietiging van de tweede tempel door de Romeinen in 70 n.c., woont God niet meer in tempels met handen gemaakt⁶⁴, omdat de Gemeente zelf ‘de tempel van de HEERE geworden is’⁶⁵. Ook de dierenofferandes zijn voor eens en voor altijd verplaatst door het zoenoffer van Christus aan het kruis⁶⁶.

⁴⁹ Hebreeën 11:12-13,39-40

⁵⁰ Jeremia 33:21-22,25-26

⁵¹ Matteüs 1:1; Matteüs 22:41-46; Lukas 1:32-33

⁵² Galaten 3:16

⁵³ Genesis 22:17-18

⁵⁴ Openbaring 7:9

⁵⁵ Daniël 9:24-27

⁵⁶ Openbaring 11:1-2

⁵⁷ Ezra 1:1

⁵⁸ Galaten 4:21-27; Hebreeën 12:22-24; zie Johannes 2:19-21

⁵⁹ 2 Korintiërs 6:16

⁶⁰ Hebreeën 11:10-16; Hebreeën 13:14; Openbaring 21-22

⁶¹ Openbaring 21:1-2,9-10

⁶² Handelingen 7:48-49; Handelingen 17:24-25; Openbaring 21:22

⁶³ Ezechiël 22:26-30; Ezechiël 42:20; Ezechiël 44:23; Openbaring 11:1-2

⁶⁴ Handelingen 7:48-49; Handelingen 17:24-25

⁶⁵ 1 Kronieken 17:12; Johannes 2:19-22; 2 Korintiërs 6:16; Johannes 14:16-18; Efeziërs 2:19-22

⁶⁶ Hebreeën 9:11-28

(10) De zogenaamde onvervulde belofte dat levend water vanuit de tempel in Jeruzalem zou stromen, de helft naar de oostelijke zee en de helft naar de westelijke zee, en ongekende vruchtbaarheid teweeg zou brengen.

Ezechiël 47:1-12; Zacharia 14:8.

Jeruzalem wordt dan een bron van levend water. Een bron zal uit het huis van de HEERE ontspringen die het dal van Sittim (Acaciadal) zal bevochtigen.” Ezechiël 47:1-12 zegt, “Zie, er stroomde water uit, van onder de drempel van het huis ... naar het oosten ... het water kwam tot de enkels ... toen tot de knieën ... tot de heupen ... het werd een beek waar ik niet door kon gaan ... alleen zwemmend ...

Bij de oever van de beek stonden zeer veel bomen, aan deze kant en aan de andere kant. ... In de (Dode) Zee uitgestort, wordt het water gezond. ... Overal waar beide beken naartoe komen, zullen alle levende wezens die er wemelen leven. ... Allerlei vruchtbomen komen op. ... Het blad zal niet verwelken ... de vrucht zal niet opraken. ... Elke maand zullen zij nieuwe vruchten voortbrengen.”

Terwijl in Zacharia 13:1 het “een bron is die zonden van mensen weg wast”, is het in Zacharia 14:8 “een bron die de natuur in Gods schepping herstelt”. Joel 3:18 zegt, “Op die dag zal het gebeuren dat de bergen van jonge wijn zullen druipen, de heuvels van melk zullen stromen, en alle waterstromen van Juda zullen overlopen van water.

Maar deze belofte gaat in een bepaalde eschatologische zin *gedurende de hele nieuwtestamentische periode in vervulling*: Gods werk via christenen (het volk van de Messias/de Gezalfde) “vult de aarde met mensen in het beeld van God” (het mooiste wat er kan gebeuren). “Zij onderwerpen de aarde”⁶⁷ door het tot stand brengen van scholen, ziekenhuizen, rechtvaardige rechters, onkreukbare politici, eerlijke zakenmannen, hardwerkende arbeiders, enorme natuurbescherming, en uitgaande van Jeruzalem de verkondiging van het evangelie en in praktijk brengen van het christen zijn overal in de wereld⁶⁸, enz. enz.

Deze belofte gaat definitief in vervulling bij de vernieuwing van alle dingen op de nieuwe aarde: “Zie, Ik maak alle dingen nieuw”⁶⁹! “Aan de zijden van *de rivieren stonden parken met bomen van het leven die maandelijks vruchten gaven*”⁷⁰!

(11) De zogenaamde onvervulde belofte dat alle volken jaarlijks naar Jeruzalem zouden optrekken.

Jesaja 2:2-5; Zacharia 14:16-19.

Dit is een belofte dat (de overlevenden uit) alle volken (die tegen Jeruzalem gevochten hadden vóór de wederkomst) jaarlijks naar Jeruzalem en de tempel in Jeruzalem zouden stromen (voorgesteld als gedurende het zogenaamde duizendjarige vrede-rijk op de huidige aarde) om daar de wet te leren⁷¹ en het Loofhuttenfeest te vieren⁷². Dit is ook een dreigement dat mensen die niet optrekken met droogte en plagen geteisterd zouden worden; zelfs de Egyptenaren die niet zoals Israël van de regen afhankelijk waren, zou met droogte en plagen geteisterd worden. Dit zou dan slaan op heidenen die nog niet uit de doden zijn opgestaan.

Het Loofhuttenfeest (een deel van de ceremoniële wet in de oudtestamentische periode) was het feest van grote vreugde aan het einde van het landbouwjaar om dankzegging te doen voor de oogst op deze tegenwoordige aarde. Dan baden de Israëlieten ook voor de vroege regens in oktober vóór het volgende landbouwjaar begon.

Maar deze belofte en dreigement is al een bewijs dat de profetische boodschap van het Oude Testament niet alleen maar voor het volk van Israël bedoeld was, maar voor alle volken!

“Het Loofhuttenfeest” in Zacharia 14:16-19 is *een profetisch eschatologisch feest*: het wijst vooruit naar de Dag van de HEERE waarop de HEERE zal komen om zijn volk te verlossen en zijn vijanden te oordelen. Het wijst vooruit naar de wederkomst van Jezus Christus. *In termen die het Oude Testament gebruikt*, wordt in Zacharia 14 de laatste uitbarsting van haat tegen Gods volk in de nieuwtestamentische periode net vóór de wederkomst aangekondigd⁷³. Er zal verandering in de natuurlijke schepping optreden⁷⁴.

“Het overige van het (uitverkoren gelovig) volk”⁷⁵ zal uit deze laatste uitbarsting van haat ontsnappen net zoals het volk van Israël vroeger uit Egypte ontsnapte. Gods volk zal symbolisch het Loofhuttenfeest in het nieuwe Jeruzalem en op de nieuwe aarde vieren. Hier *symboliseert* het Loofhuttenfeest de grote vreugde en dankbaarheid van Gods volk op de nieuwe aarde. Gods vijanden die Gods volk hebben aangevallen zullen geen deel hebben aan de feestvreugde in het nieuwe Jeruzalem, maar zullen hard gestraft worden.

⁶⁷ Genesis 1:28

⁶⁸ Jesaja 2:1-4

⁶⁹ Openbaring 21:5

⁷⁰ De enkelvoudigen vertegenwoordigen collectieven. Openbaring 22:1-2

⁷¹ Jesaja 2:2-5. Let op de Joodse invloed op de ‘sharia wet’ in de Islam in de 7de eeuw n.C..

⁷² Zacharia 14:16-19

⁷³ zie Matteüs 24:21-22; Openbaring 20:8-10

⁷⁴ Matteüs 24:29-30

⁷⁵ Zacharia 14:2

“Alle overgeblevenen van alle heidenvolken” (die zich tot de HEERE hadden bekeerd)⁷⁶ is een schaduwachtige profetie over de gelovigen in de heidenvolken die in de Messiaanse periode bij het Koninkrijk van God aansluiten. Niet alleen ‘het (uitverkoren gelovig) overblijfsel uit het volk van Israël’ (uit elke generatie), maar ook ‘het (uitverkoren gelovig) overblijfsel uit de heidense volken’ (uit elke generatie) vormen samen ‘gans Israël’ en zullen behouden worden⁷⁷”.

“Zij uit de geslachten van de aarde op wie er geen regen zal vallen”⁷⁸ is een schaduwachtige profetie over de ongelovigen (de Joden en heidenen die zich niet hebben bekeerd en dus voor eeuwig verloren gaan).

Het jaarlijkse Loofhuttenfeest⁷⁹ is een schaduwachtige profetie over de volmaakte heiligheid van het nieuwe Jeruzalem op de nieuwe aarde na de wederkomst van Christus⁸⁰. Vroeger waren de Kanaänieten hun land kwijt geraakt en werden handelaren in Israël. Zij verkochten de dieren voor de offeranden in de tempel⁸¹. Zij en misschien ook “de potten waarin het vlees gekookt werden”, werden als (ceremonieel) ‘onrein’ beschouwd.

In de toekomst zal “er geen Kanaäniet (een symbool van een ongelovige/heiden) meer in het huis van de HEERE zijn”, want hij zou de ceremoniële heiligheid van de tempel schenden⁸². Alle mensen en alles wat zij gebruiken in het nieuwe Jeruzalem op de nieuwe aarde zal “Heilig voor de HEERE” zijn! Dit is een schaduwachtige profetie dat “al wat onrein is niet in het nieuwe Jeruzalem zal inkomen”⁸³. Maar Kanaänieten (e.a.) die in Jezus Christus geloven zijn natuurlijk in Gods ogen ‘rein’. “Het bloed van Jezus Christus ... reinigt van alle zonden”⁸⁴!

(12) De zogenaamde onvervulde belofte dat de oudtestamentische offeranden, de oudtestamentische feesten en het koken in de tempel voortgezet zouden worden.

Ezechiël 45:15-20; Zacharia 14:20-21.

De bedelingenleer zegt dat oudtestamentische dierenofferanden en feesten gedurende de toekomstige duizendjarige vrede rijk weer zouden plaatsvinden. Het brengen van dierenofferanden neemt dan weer een stap terug in de oudtestamentische schaduw. Het volbrachte verlossingswerk van Jezus Christus⁸⁵ wordt geminacht! “De sprengbekkens” werden gebruikt om het bloed van de offerdieren op de horens van de brandoffer altaar te smeren, voor het voorhangsel te sprenkelen en aan de voet van het altaar uit te gieten en waren de meest heilige instrumenten. “De potten in het huis van de HEERE” werden gebruikt om het vlees van de offerdieren in te koken en waren minder heilig.

Maar de offeranden en feesten in Israël waren deel van de ceremoniële wet en Jezus Christus heeft bij zijn eerste komst de ceremoniële wet (en alle toevoegingen aan de morele wet en de burgerlijke wet door de Joden) vervuld⁸⁶, opgeheven⁸⁷ en afgeschaft⁸⁸. Er komt een dag waarop allen en alles “Heilig voor de HEERE” zal zijn⁸⁹, namelijk, de bellen van de paarden (die voorheen voor oorlogen gebruikt werden) en de potten en de sprengbekkens (die voorheen in de oudtestamentische aanbidding gebruikt werden). Niets zal meer “goddeloos of onheilig” zijn⁹⁰! Alles zal even heilig zijn! Alles zal van de zondige wereld afgezonderd zijn en aan God en zijn dienst toegewijd zijn! “Want uit Hem (God) en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid, tot in eeuwigheid, Amen!”⁹¹. Deze profetieën moeten dus niet letterlijk uitgelegd worden!

(13) De zogenaamde onvervulde belofte met betrekking tot de voleinding van de eeuwen.

Jesaja 2:1; Joël 2:31; Hebreëen 9:26.

Vele beloften in het Oude Testament spreken over de gebeurtenissen “in het laatste der dagen⁹²,” “op de dag van de HEERE”⁹³ of “bij de voleinding van de eeuwen”⁹⁴. Deze woorden worden dan uitgelegd als gebeurtenissen in de eindtijd, veelal ná de opname van de Gemeente en tijdens het zogenaamde “duizendjarige vrede rijk”.

⁷⁶ Zacharia 14:16

⁷⁷ Romeinen 11:13-26

⁷⁸ Zacharia 14:17

⁷⁹ Zacharia 14:17-21

⁸⁰ Zacharia 14:20,27

⁸¹ Matteüs 21:12

⁸² Zacharia 14:27

⁸³ Openbaring 21:27; zie Matteüs 21:12-13

⁸⁴ Handelingen 10:9-28; 1 Johannes 1:7

⁸⁵ Johannes 19:30

⁸⁶ Matteüs 5:17

⁸⁷ Kolossenzen 2:14

⁸⁸ Efeziërs 2:14-15

⁸⁹ Zacharia 14:20-21; zie Exodus 28:36

⁹⁰ Zacharia 14:20-21

⁹¹ Romeinen 11:36

⁹² Jesaja 2:1

⁹³ Joël 2:31

⁹⁴ Hebreëen 9:26

Maar 'de voleinding van de eeuwen' ("de laatste dagen") (ook wel "de Messiaanse periode" genoemd) begint met de eerste komst van Jezus Christus en eindigt met zijn wederkomst!

(i) Enerzijds wijzen deze profetieën op de eerste komst van Christus: zijn eenmalige zoenoffer⁹⁵ en de uitstorting van de Heilige Geest⁹⁶.

(ii) Anderzijds wijzen zij op de wederkomst van Christus: de opstanding uit de doden⁹⁷ en de laatste oordeelsdag⁹⁸.

De symbolische "duizend jaar" verwijst NIET naar 'een vreedrijk', een koninkrijk op deze aarde waar vrede heerst⁹⁹. Het is een ander symbool voor 'de voleinding van de eeuwen'.

Deze symbolische "duizend jaar" periode:

(i) begint met de binding van de satan bij de eerste komst van Christus¹⁰⁰ en

(ii) eindigt bij de wederkomst van Christus met de laatste oorlog (Armageddon of Gog en Magog), met de opstanding van de doden, met het laatste oordeel¹⁰¹ en met de vernieuwing van de hemel en de aarde¹⁰².

3. DE UITVERKOREN GELOVIGEN IN EGYPT E ZIJN HET BEGIN VAN GODS UITVERKOREN GELOVIGE VOLK ONDER DE HEIDENEN.

Een profetie 700 jaar v.C. over een bondgenootschap tussen uitverkoren gelovigen uit heidenlanden (Egypte en Assyrië) (christenen uit de heidenvolken) en de uitverkoren gelovigen uit Israël (christenen uit het Joodse volk) die als derde gezegend zullen worden.

a. Profetie. Egypte geoordeeld. Door Gods oordeel zou heel (natuurlijk) Egypte tot verval komen.

Jesaja 19:1-17.

De profeet Jesaja profeteert door de Geest van Christus¹⁰³ dat God symbolisch op een snelle wolk kwam aansnellen om Egypte te oordelen. Hier is 'Egypte' een symbool van Gods oordeel over de ongelovige heidenwereld.

De profetie. De afgoden van Egypte zouden dan beven en de harten van de Egyptenaren zouden dan smelten (19:1).

Al vóór de 25ste (Ethiopische) dynastie van Egypte onder Sabako (rond 715-720 v.C.) verzette koning Hosea (731-723 v.C.) van het noordelijke koninkrijk van Israël zich al tegen Assyrië (725 v.C.). Sargon van Assyrië versloeg het Egyptische contingent bij Rapihi (720 v.C.). Al vóór Sabako waren de talrijke stadskoningen in het delta gebied van de Nijl in een burgeroorlog met elkaar verwickeld. "De Egyptenaren streden eenieder tegen zijn broeder (19:2)." De raad van hun afgoden en waarzeggers zou al hun plannen in de war gooien (19:3) en God zou hen overgeven aan een wrede koning (19:4). De Nijl zou droogvallen en de rivierarmen van de delta zouden stinken. Dit moet niet letterlijk genomen worden en verwijst naar de eindtijd wanneer de heerlijkheid van de aarde tenietgedaan zal worden¹⁰⁴. De economie (landbouw, visserij, industrie) van Egypte zou ineens storten (19:5-10). Men nam aan dat de koningen die van de priesterkaste afstamden met wijsheid begiftigd waren. Maar de wijzen konden niet voorspellen wat de HEERE over Egypte besloten had! Dit is een uitdaging aan de goden van de heidenen om net als de God van de Bijbel te profeteren (19:11). Zoan (=Tanis) was in verschillende perioden de zetel van een farao en Nof (=Memphis) was een lange tijd de hoofdstad van het Egyptische Rijk (19:12-13). De HEERE zou in hun midden een geest van verwarring geven zodat zij dwalen (19:14). Daarom zou het Egyptische volk als een dronken man hulpeloos en doelloos rond waggelen (19:15).

Vervulling. De profeet Jesaja profeteerde tussen 740-689 v.C. Deze profetie werd vervuld door vreemde machthebbers als Esarhaddon (670 v.C.), Cambyses (525 v.C.) en Artaxerxes III (342 v.C.) van Assyrië die Egypte verschillende keren veroverden. Egypte kwam in 332 v.C. onder de heerschappij van Alexander de Grote, waarop de heerschappij van de Ptolomeën volgde. Egypte werd in 30 v.C. door de Romeinen onderworpen en uitgemergeld door belastingen. In 641 n.C. was Egypte volkomen uitgeput en werd door de Arabieren (de moslims) veroverd.

b. Profetie. Egypte begenadigd. Door Gods zegen zouden de uitverkoren gelovige Egyptenaren tot een zegen in het midden van de aarde worden.

Jesaja 19:18-25.

Hier is Egypte een symbool van Gods genade over de gelovigen in de heidenwereld. Door de Geest profeteerde Jesaja ook een heilsbelofte aan Egypte.

⁹⁵ Jesaja 52:13-53:12; Hebrëeën 9:26

⁹⁶ Joël 2:28; Handelingen 2:17

⁹⁷ Johannes 6:39-40

⁹⁸ Johannes 12:48

⁹⁹ Openbaring 20:1-7

¹⁰⁰ Matteüs 12:28-29; Lukas 10:18-20; Johannes 12:31-32; Kolossenzen 2:15; Hebrëeën 2:14; 1 Johannes 3:8; Openbaring 9:1-5; Openbaring 12:1-11;

Openbaring 20:1-3

¹⁰¹ Openbaring 20:7-15

¹⁰² Openbaring 21:1 - 22:6

¹⁰³ 1 Petrus 1:10-12

¹⁰⁴ Openbaring 6:14

De profetie. Egypte en Assyrië waren in deze periode van de geschiedenis aartsvijanden van elkaar. *De HEERE zou uit de heidenvolken, Egypte en Assyrië, een volk bijeenbrengen dat samen met zijn oudtestamentisch volk, Israël, verenigd zou worden en samen met hen een zegen in het midden van de aarde zijn!*

Vijf (een symbolische getal voor ‘een klein aantal’) steden in Egypte zouden de taal van Kanaän (Hebreeuws) spreken (19:18). De HEERE zou een altaar (een tempel met altaar) hebben midden in het land Egypte en een gedenkteken voor de HEERE zou aan de grens staan (19:19). De HEERE zou hen een heiland en meester zenden die hen zou redden (19:20). Deze Egyptenaren zouden de HEERE kennen en Hem met slachtoffers en graanoffers dienen – dat wil zeggen, nog op de oudtestamentische wijze met de ceremoniële wet van Israël (19:21). Deze Egyptenaren zouden zich tot de HEERE bekeren en zouden genezen worden (19:22). Er zou een gebaande weg zijn van Egypte door het land van Kanaän naar Assyrië en de Egyptenaren en Assyriërs zouden bij elkaar komen om samen de HEERE te dienen (19:23).

Vervulling. De profetie uit Jesaja 9:1-5 over ‘het volk dat in duisternis wandelde’ en ‘waar het belangrijkste Kind in de geschiedenis geboren werd’, is al in vervulling gegaan in de 1ste eeuw n.C. Jezus Christus werd in Galilea opgevoed en werkte in het begin hoofdzakelijk daar.

Zo is ook de profetie uit Jesaja 19:18-25 over Joden die in Egypte wonen al in vervulling gegaan vanaf de 7de eeuw v.C. tot vandaag. Al in de 7de eeuw v.C. heeft Manasse (684-641 v.C.) volgens Assyrisch inscripties Joodse huurtroepen naar Egypte gezonden ten dienste van Assurbanipal in zijn strijd tegen Tirhaka. Ook Psamtik I (664-610 v.C.) heeft in zijn strijd tegen de Ethiopiërs Joodse huursoldaten gebruikt. Volgens Jeremia vluchtten Joden na de inneming van Jeruzalem (586 v.C.) en de moord op Gedalja naar Egypte en vestigden zich in Tachpanhes¹⁰⁵, Migdol, Nof en Pathros¹⁰⁶ (19:18).

Al in de 2de eeuw v.C. vluchtte Onias IV voor de Syrische koning uit Jeruzalem naar Egypte en bouwde met toestemming van de Egyptische koning Ptolemaeus VI Philometer omstreeks 160 v.C. te Leontopolis in de Nijldelta een tempel helemaal naar de maten van de tempel in Jeruzalem! Deze tempel bleef tot 72 n.C. bestaan. De geschiedschrijver Josephus verhaalt dat Onias zich op Jesaja 19:19 heeft beroepen ten einde toestemming van de Egyptische koning te krijgen voor de bouw van deze tempel (19:19)! ‘Het gedenkteken voor de HEERE’ was een obelisk zoals er velen in Egypte waren. Het altaar (de tempel) en de obelisk zouden (symbolisch) “een teken en getuigenis voor de HEERE in het land van Egypte zijn” voor de toewijding van Egypte (en de andere heidenvolken als Assyrië) aan de ware God. ‘De heiland en meester’ die het onderdrukte volk zou redden zou als een van de richters in Richteren 3:9,15 een tijdelijke verlosser zijn die door de HEERE aan Israël of aan Egypte op het gelovig gebed geschonken zou worden. Hij zou een schaduw zijn van de Grote Verlosser (Jezus Christus) van de toekomst (19:20). Zo zou de HEERE zich ook aan de Egyptenaren bekendmaken en de (uitverkoren, gelovige) Egyptenaren zouden de HEERE dienen. Deze dienst werd nog op oudtestamentische wijze omschreven als “het brengen van slachtoffers en graanoffers” (19:21).

“Zo zal de HEERE de Egyptenaren geducht treffen en genezen”, d.w.z. treffen door zijn tijdelijke oordelen (tuchtmaatregelen)¹⁰⁷. En treffen door zijn genade. “Zij zullen zich (onder anderen door Jezus Christus) tot de HEERE bekeren en Hij zal zich door hen laten verbidden en Hij zal hen genezen”¹⁰⁸. Zo zijn de Egyptenaren en Assyriërs hier een profetisch symbool voor de uitverkoren gelovigen in de heidenvolken die de HEERE tot zich zal terugbrengen (19:22)!

De dodelijke vijandschap tussen Egypte en Assyrië in de tijd van de profeet Jesaja, die zoveel onheil over Israël en Juda gebracht heeft, zou tot een einde komen! (Symbolisch) zou een heerbaan (een opgehoogde weg) tussen Egypte en Assyrië lopen waarlangs de Egyptenaren en de Assyriërs elkaar in vriendschappelijke verkeer zouden ontmoeten. De uitverkoren gelovigen in de heidenlanden (de christenen) zouden de HEERE (de enige ware God) dienen en eer en hulde brengen (19:23). En het bondgenootschap tussen de uitverkoren gelovigen uit de heidenlanden (Egypte en Assyrië, symbolisch voor christenen uit de heidenvolken) zou als derde bondgenoot de uitverkoren gelovigen uit Israël (symbolische voor de christenen uit het Joodse volk) opnemen. Zo zouden zij (de christenen) hun hoge bestemming om een zegen te zijn in het midden van de hele aarde bereiken¹⁰⁹ (19:24).

Daarom zouden de uitverkoren christenen vanuit de heidenvolken (o.a. uit Egypte en de andere landen in het Midden Oosten) precies dezelfde namen van God krijgen als de erenamen van de christenen (gelovigen in de oudtestamentische periode) vanuit Israël, namelijk: ‘volk van de HEERE’, ‘werk van de handen van de HEERE’ en ‘eigendom van de HEERE’ (19:25)!

¹⁰⁵ Jeremia 43:7

¹⁰⁶ Jeremia 44:1,15

¹⁰⁷ Jesaja 19:1-17; vgl. Ezechiël 14:21

¹⁰⁸ Jesaja 19:18-25

¹⁰⁹ zie Genesis 22:17-18; Efeziërs 2:14-14-17; Efeziërs 3:6